

UWAGI, ZALECENIA, INFORMACJE, OGRANICZENIA (ciąg dalszy)*:

Strona 2

1679

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA¹⁾

z dnia 2 września 2003 r.

w sprawie oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych

Na podstawie art. 26 ustawy z dnia 11 stycznia 2001 r. o substancjach i preparatach chemicznych (Dz. U. Nr 11, poz. 84, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Rozporządzenie reguluje:

- 1) sposób oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych;

¹⁾ Minister Zdrowia kieruje działem administracji rządowej — zdrowie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 28 czerwca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Zdrowia (Dz. U. Nr 93, poz. 833).

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 100, poz. 1085, Nr 123, poz. 1350 i Nr 125, poz. 1367 oraz z 2002 r. Nr 135, poz. 1145 i Nr 142, poz. 1187.

- 2) informacje, które powinien zawierać wniosek do Inspektora do Spraw Substancji i Preparatów Chemicznych, zwanego dalej „Inspektorem”, o uzyskanie zgody na zastosowanie alternatywnej nazwy rodzajowej.

2. Oznakowanie może być umieszczone na etykiecie lub bezpośrednio na opakowaniu substancji niebezpiecznej lub preparatu niebezpiecznego.

§ 2. 1. Wzory znaków ostrzegawczych oraz napisy określające ich znaczenie i symbole określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

2. Brzmienie zwrotów określających warunki bezpiecznego stosowania substancji niebezpiecznej lub preparatu niebezpiecznego, zwanych dalej „zwrotami

mi S”, oraz ich numery określa załącznik nr 2 do rozporządzenia.

3. Kryteria doboru zwrotów S określających warunki bezpiecznego stosowania substancji niebezpiecznej lub preparatu niebezpiecznego określa załącznik nr 3 do rozporządzenia.

4. Sposób oznakowania opakowań preparatów niebezpiecznych wymagających szczególnego oznakowania określa załącznik nr 4 do rozporządzenia.

5. Sposób ustalania alternatywnej nazwy rodzajowej substancji chemicznej określa załącznik nr 5 do rozporządzenia.

6. Informacje, które powinien zawierać wniosek do Inspektora o uzyskanie zgody na zastosowanie alternatywnej nazwy rodzajowej, określa załącznik nr 6 do rozporządzenia.

§ 3. 1. Oznakowanie opakowania każdej substancji niebezpiecznej zawiera:

- 1) nazwę substancji określoną zgodnie z wykazem substancji niebezpiecznych, zwanym dalej „wykazem”, wydanym na podstawie art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 11 stycznia 2001 r. o substancjach i preparatach chemicznych, zwanej dalej „ustawą”; jeżeli substancja nie jest wymieniona w wykazie, należy zamieścić nazwę powszechnie przyjętą w międzynarodowym nazewnictwie chemicznym;
- 2) nazwę lub imię i nazwisko, adres i numer telefonu producenta, importera lub dystrybutora wprowadzającego substancję do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) znak lub znaki ostrzegawcze i napisy określające ich znaczenie określone w załączniku nr 1 do rozporządzenia; w przypadku substancji niebezpiecznych, których nie wymieniono w wykazie, znaki ostrzegawcze i napisy określające ich znaczenie powinny odpowiadać klasyfikacji dokonanej zgodnie z kryteriami, o których mowa w art. 4 ust. 2 ustawy, zwanymi dalej „kryteriami klasyfikacji”; gdy substancji przypisano więcej niż jeden symbol:
 - a) obowiązek umieszczenia znaku ostrzegawczego odpowiadającego symbolom T lub T+ czyni znaki ostrzegawcze odpowiadające symbolom Xn, Xi i C fakultatywnymi, o ile wykaz nie stanowi inaczej,
 - b) obowiązek umieszczenia znaku ostrzegawczego odpowiadającego symbolowi C czyni znaki ostrzegawcze odpowiadające symbolom Xn i Xi fakultatywnymi,
 - c) obowiązek umieszczenia znaku ostrzegawczego odpowiadającego symbolowi E czyni znaki ostrzegawcze odpowiadające symbolom F, F+ i O fakultatywnymi,
 - d) obowiązek umieszczenia znaku ostrzegawczego odpowiadającego symbolowi Xn czyni znak ostrzegawczy odpowiadający symbolowi Xi fakultatywnym;
- 4) zwroty wskazujące rodzaj zagrożenia, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 4 ust. 2 ustawy, zwane dalej „zwrotami R”; w przypadku substancji wymienionych w wykazie zastosowane zwroty powinny być zgodne ze wskazanymi w wykazie; w przypadku substancji niebezpiecznych, których nie wymieniono w wykazie, zwroty R powinny zostać wybrane spośród zwrotów R ustalonych zgodnie z kryteriami klasyfikacji; tam, gdzie to stosowne, należy zamieszczać łączne zwroty R w taki sposób, aby niezbędną informację przedstawić za pomocą jak najmniejszej liczby zwrotów; wyboru zwrotów R należy dokonywać zgodnie z następującymi kryteriami:
 - a) w przypadku zwrotów określających zagrożenia dla zdrowia, oznakowanie musi zawierać zwroty charakteryzujące kategorię niebezpieczeństwa wskazaną znakiem ostrzegawczym oraz zwroty charakteryzujące kategorię niebezpieczeństwa, której nie wykazano na oznakowaniu za pomocą znaku ostrzegawczego,
 - b) w przypadku zwrotów określających zagrożenia wynikające z fizykochemicznych właściwości substancji nie należy umieszczać zwrotów R powtarzających napisy określające znaczenie znaku ostrzegawczego, typu na przykład „wysocześnie łatwopalny”,
 - c) w przypadku zwrotów określających zagrożenia dla środowiska oznakowanie musi zawierać zwroty charakteryzujące takie zagrożenia;
- 5) zwroty S; brzmienie zwrotów S powinno być zgodne z brzmieniem określonym w załączniku nr 2 do rozporządzenia; w przypadku substancji wymienionych w wykazie zastosowane zwroty powinny być zgodne ze wskazanymi w wykazie; w przypadku substancji niebezpiecznych, których nie wymieniono w wykazie, zwroty S powinny zostać wybrane spośród zwrotów ustalonych zgodnie z regułami zawartymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia; wyboru zwrotów S należy dokonywać zgodnie z następującymi kryteriami:
 - a) oznakowanie opakowania nie powinno zawierać więcej niż sześć zwrotów S; wymienione w rozporządzeniu zwroty łączone należy traktować jako jeden zwrot,
 - b) spośród ustalonych zwrotów S dotyczących usuwania substancji należy zamieścić jeden zwrot S; w szczególności taki zwrot S należy zamieścić w przypadku substancji przeznaczonych do sprzedaży dla konsumentów; zwrotów S dotyczących usuwania substancji nie trzeba zamieszczać, gdy wiadomo, iż ta substancja oraz jej opakowanie nie stwarzają zagrożenia dla zdrowia lub środowiska,
 - c) jeżeli zwroty S w sposób oczywisty powtarzają treść zwrotów R, należy je umieścić na oznakowaniu opakowania tylko wtedy, gdy mają stanowić specjalne ostrzeżenie,
 - d) wybór zwrotów S powinien uwzględniać przewidywany sposób stosowania substancji, np. w postaci aerozolu,

- e) umieszczenie na oznakowaniu opakowania zwrotów S1, S2 i S45 jest obowiązkowe w przypadku wszystkich substancji bardzo toksycznych, toksycznych i żrących przeznaczonych do sprzedaży dla konsumentów,
- f) umieszczenie na oznakowaniu opakowania zwrotów S2 i S46 jest obowiązkowe w przypadku wszystkich innych niebezpiecznych substancji (oprócz substancji niebezpiecznych dla środowiska) przeznaczonych do sprzedaży dla konsumentów;
- 6) numer WE, w rozumieniu definicji numeru WE zamieszczonej w wykazie, jeżeli został przypisany danej substancji w odrębnych przepisach;
- 7) w przypadku substancji objętych wykazem, oznakowanie powinno zawierać wyrazy „Oznakowanie WE”.
2. Na oznakowaniu opakowania substancji niebezpiecznej nie zamieszcza się:
- 1) zwrotów R powtarzających treść zwrotów S, o których mowa w ust. 1 pkt 5;
 - 2) zwrotów S ustalonych zgodnie z kryteriami doboru zwrotów S zamieszczonymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia, jeżeli są niepotrzebne w odniesieniu do danej substancji.
- § 4. 1. Oznakowanie opakowania każdego preparatu niebezpiecznego zawiera:
- 1) nazwę handlową lub informację o przeznaczeniu preparatu;
 - 2) nazwę lub imię i nazwisko, adres i numer telefonu producenta, importera lub dystrybutora wprowadzającego preparat do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
 - 3) nazwę chemiczną lub nazwy chemiczne substancji obecnych w preparacie ustalone zgodnie z następującymi kryteriami:
 - a) w przypadku preparatów zaklasyfikowanych, zgodnie z kryteriami klasyfikacji, jako bardzo toksyczne, toksyczne lub szkodliwe należy uwzględnić tylko nazwy substancji bardzo toksycznych, toksycznych i szkodliwych, obecnych w preparacie w stężeniach równych lub większych od najniższej wartości granicznej (wartość graniczna Xn) podanej dla każdej z nich w wykazie lub w przepisach wydanych na podstawie art. 4 ust. 2 ustawy,
 - b) w przypadku preparatów zaklasyfikowanych, zgodnie z kryteriami klasyfikacji, jako żrące należy uwzględnić nazwy tylko substancji żrących, obecnych w preparacie w stężeniach równych lub większych od najniższej wartości granicznej (wartość graniczna dla substancji drażniącej) podanej dla każdej z nich w wykazie lub w przepisach wydanych na podstawie art. 4 ust. 2 ustawy,
 - 4) znak lub znaki ostrzegawcze i napisy określające ich znaczenie, o których mowa w załączniku nr 1 do rozporządzenia, odpowiadające klasyfikacji preparatu dokonanej zgodnie z kryteriami klasyfikacji; w przypadku pojemników aerozolowych znak ostrzegawczy oznaczający, odpowiednio, preparat skrajnie lub wysoce łatwopalny oraz napisy określające jego znaczenie umieszcza się na oznakowaniu, jeżeli pojemnik zawiera ponad 45 % wagowych lub ponad 250 g gazu palnego w powietrzu pod ciśnieniem atmosferycznym lub preparatu w stanie ciekłym o temperaturze zapłonu nie wyższej niż 100 °C; gdy preparatowi przypisano więcej niż jeden symbol:
 - a) obowiązek umieszczenia znaku ostrzegawczego odpowiadającego symbolowi T lub T+ czyni znaki ostrzegawcze odpowiadające symbolom C, Xn i Xi fakultatywnymi,
 - b) obowiązek umieszczenia znaku ostrzegawczego odpowiadającego symbolowi C czyni znaki ostrzegawcze odpowiadające symbolom Xn i Xi fakultatywnymi,
 - c) obowiązek umieszczenia znaku ostrzegawczego odpowiadającego symbolowi E czyni znaki
- c) należy uwzględnić nazwy substancji, które spowodowały, że zgodnie z kryteriami klasyfikacji preparat został zaklasyfikowany jako:
- rakotwórczy kategorii 1, 2 lub 3,
 - mutageny kategorii 1, 2 lub 3,
 - działający szkodliwie na rozrodczość kategorii 1, 2 lub 3,
 - bardzo toksyczny, toksyczny lub szkodliwy z uwagi na skutki inne niż zgony zwierząt po jednorazowym narażeniu,
 - toksyczny lub szkodliwy z uwagi na poważne skutki po narażeniu powtarzalnym lub przedłużonym,
 - uczulający,
- d) zamieszczenie nazw maksymalnie 4 substancji chemicznych powinno wystarczyć do zidentyfikowania substancji odpowiedzialnych za główne zagrożenia zdrowotne, które były podstawą klasyfikacji i wyboru odpowiedniego zwrotu określającego zagrożenia, chyba że konieczne jest zamieszczenie nazw większej liczby substancji,
- e) nazwa substancji, z zastrzeżeniem ust. 2, będzie jedną z jej nazw zamieszczonych w wykazie lub, jeżeli substancja nie jest tam wymieniona, nazwą powszechnie przyjętą w międzynarodowym nazewnictwie chemicznym,
- f) w przypadku koncentratów stosowanych w przemyśle perfumeryjnym, których dotyczą przepisy pkt 12 załącznika nr 4 do rozporządzenia — należy umieścić nazwę substancji odpowiedzialnej za działanie uczulające preparatu; jeżeli dotyczy to substancji naturalnych, należy umieszczać nazwę typu „ekstrakt ...” lub „wyciąg olejków ...”, a nie nazwy składników ekstraktu czy wyciągu;

- ostrzegawcze odpowiadające symbolom F, F+ i O fakultatywnymi,
- d) obowiązek umieszczenia znaku ostrzegawczego odpowiadającego symbolowi Xn czyni znak ostrzegawczy odpowiadający symbolowi Xi fakultatywnym;
- 5) zwroty R; treść zwrotów R powinna być zgodna z brzmieniem podanym w przepisach wydanych na podstawie art. 4 ust. 2 ustawy; zwroty R należy wybrać spośród zwrotów R ustalonych zgodnie z kryteriami klasyfikacji; zamieszczenie sześciu zwrotów R powinno wystarczyć do opisanie zagrożenia; tam, gdzie to stosowne, należy zamieszczać łączone zwroty R w taki sposób, aby niezbędną informację przedstawić za pomocą jak najmniejszej liczby zwrotów; zwroty R muszą określać wszystkie podstawowe zagrożenia związane ze stosowaniem preparatu; wyboru zwrotów R należy dokonać zgodnie z następującymi kryteriami:
- a) w przypadku zwrotów określających zagrożenia dla zdrowia oznakowanie opakowania musi zawierać zwroty charakteryzujące kategorię niebezpieczeństwa określoną znakiem ostrzegawczym oraz zwroty charakteryzujące kategorię niebezpieczeństwa, której nie wykazano na oznakowaniu za pomocą znaku ostrzegawczego,
- b) w szczególności należy zamieścić zwroty wskazane w przepisach wydanych na podstawie art. 4 ust. 2 ustawy, w ich części dotyczącej klasyfikacji na podstawie zawartości składników niebezpiecznych,
- c) w przypadku preparatów zaklasyfikowanych zgodnie z kryteriami, o których mowa w art. 4 ust. 2 ustawy, jako szkodliwe i drażniące, oznakowanych znakiem ostrzegawczym oznaczającym substancję szkodliwą, zwroty R powinny skierować uwagę na dwoiste zagrożenia związane zarówno ze szkodliwym, jak i drażniącym działaniem preparatu,
- d) w przypadku zwrotów określających zagrożenia dla środowiska, oznakowanie opakowania musi zawierać zwroty charakteryzujące takie zagrożenia; jeżeli preparatowi przypisano zwrot R50 i dodatkowo zwrot R53 albo jeden ze zwrotów łączonych R51/53 albo R52/53, wówczas przypisuje się zwrot łączony R50/53;
- 6) zwroty S w brzmieniu określonym w załączniku nr 2 do rozporządzenia, wybrane spośród zwrotów S zgodnie z kryteriami zawartymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia; wyboru zwrotów S należy dokonać w sposób określony dla substancji niebezpiecznych w § 3 ust. 1 pkt 5, z zastrzeżeniem że oznakowanie opakowania preparatu niebezpiecznego nie powinno zawierać więcej niż sześć zwrotów S;
- 7) ilość (masę lub objętość) preparatu w opakowaniu, jeżeli preparat jest przeznaczony do sprzedaży dla konsumentów, jeżeli informacja ta nie jest podana w innym miejscu na opakowaniu.

2. Osoba wprowadzająca preparat do obrotu, która może wykazać, że zamieszczenie na oznakowaniu preparatu nazwy chemicznej substancji, którą z uwagi na zagrożenia dla zdrowia zaklasyfikowano najwyżej jako szkodliwą, spowoduje naruszenie tajemnicy handlowej, może, po uzyskaniu zgody Inspektora, zamieścić na oznakowaniu alternatywną nazwę rodzajową takiej substancji, ustaloną w sposób określony w załączniku nr 5 do rozporządzenia. Alternatywnej nazwy rodzajowej nie wolno zamieszczać w przypadku substancji, dla których w odrębnych przepisach ustalono najwyższe dopuszczalne stężenia w środowisku pracy.

3. Na oznakowaniu opakowania nie zamieszcza się:

- 1) nazw substancji, które spowodowały zaklasyfikowanie preparatu wyłącznie jako wybuchowego, o właściwościach utleniających, skrajnie łatwopalnego, wysoce łatwopalnego, łatwopalnego, drażniącego lub niebezpiecznego dla środowiska;
- 2) zwrotów R powtarzających słowne określenie znaczenia znaku ostrzegawczego, typu na przykład „wysoce łatwopalny”, w przypadku zwrotów określających zagrożenia wynikające z fizykochemicznych właściwości preparatu;
- 3) zwrotów R powtarzających treść zwrotów S, o których mowa w ust. 1 pkt 6.

§ 5. Umieszczenie na oznakowaniu opakowania zwrotów R i zwrotów S nie jest wymagane w przypadku:

- 1) substancji niebezpiecznych zaklasyfikowanych wyłącznie jako wysoce łatwopalne, łatwopalne, utleniające lub drażniące,
- 2) preparatów niebezpiecznych zaklasyfikowanych wyłącznie jako wysoce łatwopalne, utleniające lub drażniące, z wyjątkiem preparatów, którym jednocześnie przypisano zwrot R41,
- 3) preparatów niebezpiecznych zaklasyfikowanych wyłącznie jako niebezpieczne dla środowiska, którym przypisano symbol N,
- 4) substancji niebezpiecznych, które nie są przeznaczone do sprzedaży dla konsumentów, zaklasyfikowanych wyłącznie jako substancje szkodliwe

— pod warunkiem że pojemność opakowania nie przekracza 125 cm³.

§ 6. W przypadku preparatów, których pojemność opakowania nie przekracza 125 cm³, zaklasyfikowanych wyłącznie jako łatwopalne lub niebezpieczne dla środowiska, którym nie przypisano symbolu N, nie jest wymagane umieszczenie na oznakowaniu opakowania zwrotów określających warunki bezpiecznego stosowania preparatu.

§ 7. Oznakowanie powinno być umieszczone na opakowaniu w taki sposób, aby jego treść mogła zostać odczytana poziomo, gdy opakowanie pozostaje w normalnym położeniu. Etykieta powinna być trwale

przymocowana na powierzchni opakowania. Wewnętrzna powierzchnia etykiety powinna przylegać bezpośrednio i w całości do opakowania.

§ 8. 1. Oznakowanie opakowania powinno mieć następujące wymiary, zależne od pojemności opakowania:

Pojemność opakowania	Wymiary (w milimetrach)
— nieprzekraczająca 3 dm ³	co najmniej 52 x 74, jeżeli to możliwe
— większa niż 3 dm ³ , ale nieprzekraczająca 50 dm ³	co najmniej 74 x 105
— większa niż 50 dm ³ , ale nieprzekraczająca 500 dm ³	co najmniej 105 x 148
— większa niż 500 dm ³	co najmniej 148 x 210

2. Na oznakowaniu opakowania, o wymiarach określonych w ust. 1, zamieszcza się informacje, o których mowa w rozporządzeniu, i inne informacje dotyczące zdrowia i bezpieczeństwa.

3. W przypadku zamieszczenia na oznakowaniu napisów ostrzegawczych także w językach innych niż język polski, wymiar oznakowania podany w ust. 1 należy powiększyć o obszar zajęty przez napisy w innym języku lub innych językach.

§ 9. Każdy znak ostrzegawczy powinien pokrywać co najmniej jedną dziesiątą pola powierzchni oznakowania opakowania, ale nie mniej niż 1 cm².

§ 10. 1. Kolor i wygląd oznakowania opakowania powinny być tak dobrane, aby znak ostrzegawczy i jego tło wyraźnie się od siebie odróżniały.

2. Informacje zamieszczone na oznakowaniu opakowania powinny wyraźnie odróżniać się od tła i mieć takie wymiary i liternictwo, żeby były łatwo czytelne.

§ 11. Opakowania, które zawierają preparaty niebezpieczne przeznaczone do sprzedaży dla konsumentów, nie mogą mieć:

- 1) kształtu lub dekoracji graficznej, które mogą przyciągać uwagę i ciekawość dzieci lub wprowadzać konsumentów w błąd;
- 2) wyglądu lub oznaczenia stosowanego dla środków spożywczych lub środków żywienia zwierząt, leków lub kosmetyków.

§ 12. 1. Oznakowanie substancji niebezpiecznej lub preparatu niebezpiecznego może być umieszczane na opakowaniu w inny sposób, jeżeli opakowania są zbyt małe lub z innych powodów nie są przystosowane do oznakowania zgodnego z § 7.

2. W przypadku gdy z uwagi na wielkość lub kształt opakowania fizycznie nie jest możliwe umieszczenie wymaganych zwrotów S na oznakowaniu opakowania, do opakowania należy dołączyć opis bezpiecznego stosowania substancji lub preparatu.

3. Opakowania substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych niebędących wybuchowymi, bardzo toksycznymi lub toksycznymi nie muszą być

oznakowane lub mogą być oznakowane bez podania napisów określających rodzaj zagrożenia i warunki bezpiecznego stosowania, jeżeli zawierają tak małe ilości substancji lub preparatów, że nie są niebezpieczne dla osób użytkujących je lub dla innych osób.

4. Oznakowanie opakowań substancji i preparatów wybuchowych, bardzo toksycznych lub toksycznych może mieć wymiary mniejsze, niż określone w § 8, jeżeli opakowania te są zbyt małe dla zastosowania oznakowania o wymiarach określonych w § 8 i zawierają tak małe ilości substancji lub preparatu, że nie istnieją obawy, że są niebezpieczne dla osób je użytkujących lub dla innych osób.

§ 13. Preparaty wymagające szczególnego oznakowania należy oznakować w sposób określony w załączniku nr 4 do rozporządzenia.

§ 14. Na oznakowaniu opakowań substancji i preparatów, które zgodnie z kryteriami klasyfikacji zaklasyfikowano jako szkodliwe ze zwrotem R65, nie trzeba umieszczać tego zwrotu ani znaku ostrzegawczego odpowiadającego symbolowi Xn wynikającego wyłącznie z przypisania zwrotu R65, jeżeli są wprowadzane do obrotu w pojemnikach aerozolowych lub są wyposażone w szczelne urządzenia do wytwarzania aerozolu.

§ 15. Metale w postaci bryły, stopy metali oraz preparaty zawierające polimery i elastomery, które, mimo że są zaklasyfikowane zgodnie z kryteriami klasyfikacji jako niebezpieczne, nie stwarzają zagrożenia dla zdrowia ludzi w wyniku narażenia drogą oddechową, poprzez spożycie lub kontakt ze skórą oraz nie stwarzają zagrożenia dla środowiska wodnego w postaci, w jakiej są wprowadzone do obrotu, nie muszą być oznakowane zgodnie z przepisami rozporządzenia.

§ 16. Butle wielokrotnego użytku oraz jednorazowe naboje zawierające propan, butan lub gaz ciekły LPG oraz preparaty zawierające te substancje, jeżeli konstrukcja butli lub naboju wskazuje na stosowanie ich zawartości wyłącznie jako paliw, oznakowuje się znakiem ostrzegawczym i zwrotami R i S dotyczącymi jedynie ich palności; na oznakowaniu takich opakowań nie umieszcza się znaków ostrzegawczych i napisów wynikających z klasyfikacji substancji lub preparatu na podstawie toksyczności lub analizy skutków specyficznych dla zdrowia człowieka.

§ 17. 1. Przepisów rozporządzenia można nie stosować do opakowań zewnętrznych, wchodzących w skład opakowań kombinowanych, oznakowanych zgodnie z odrębnymi przepisami o transporcie towarów niebezpiecznych, jeżeli opakowania wewnętrzne oznakowane są w sposób określony w rozporządzeniu.

2. Przepisów § 3 ust. 1 pkt 3 i § 4 ust. 1 pkt 4 można nie stosować do opakowań pojedynczych, w tym butli gazowych, oznakowanych zgodnie z odrębnymi przepisami o transporcie towarów niebezpiecznych.

3. W przypadku pojedynczych opakowań preparatów, o których mowa w ust. 2, zaklasyfikowanych zgodnie z kryteriami klasyfikacji jako niebezpieczne dla środowiska z przypisaniem symbolu N, na oznakowaniu opakowań takich substancji lub preparatów należy zamieścić odpowiadający temu symbolowi znak ostrzegawczy i napis określający jego znaczenie, gdy oznakowanie zgodne z przepisami o transporcie towarów niebezpiecznych nie przewiduje znaku ostrzegawczego wskazującego na niebezpieczeństwo dla środowiska.

4. Przepisów § 1 ust. 2, § 7, § 8 ust. 1 i 2 oraz § 9 rozporządzenia można nie stosować do butli gazowych o pojemności nie większej niż 150 dm³, jeżeli oznakowane są zgodnie z normą ISO/DP 7225; w przypadku butli gazowych zawierających preparaty można zastosować nazwę rodzajową lub handlową albo przemysłową preparatu pod warunkiem, że niebezpieczne składniki preparatu są wyraźnie i w sposób trwały wymienione na korpusie butli.

5. Przepisów § 1 ust. 2, § 7, § 8 ust. 1 i 2 oraz § 9 rozporządzenia można nie stosować do butli gazowych

o pojemności nie większej niż 150 dm³, jeżeli oznakowanie jest przyłączone do butli na sztywnym i trwałym materiale.

6. Przepisów rozporządzenia nie stosuje się do:

- 1) materiałów wybuchowych przeznaczonych do wywołania wybuchu lub efektów pirotechnicznych zdefiniowanych w odrębnych przepisach;
- 2) opakowań zawierających substancje lub preparaty chemiczne, które zostały wprowadzone do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przed dniem wejścia w życie rozporządzenia i są oznakowane zgodnie z dotychczasowymi przepisami.

§ 18. Oznakowanie opakowań substancji i preparatów niebezpiecznych dokonane na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 11 lipca 2002 r. w sprawie oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych (Dz. U. Nr 140, poz. 1173) należy dostosować do przepisów niniejszego rozporządzenia do dnia 30 kwietnia 2004 r.

§ 19. Traci moc rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 11 lipca 2002 r. w sprawie oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych.

§ 20. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Zdrowia: *L. Sikorski*

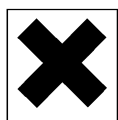
Załączniki do rozporządzenia Ministra Zdrowia
z dnia 2 września 2003 r. (poz. 1679)

Załącznik nr 1**WZORY ZNAKÓW OSTRZEGAWCZYCH ORAZ NAPISY OKREŚLAJĄCE ICH ZNACZENIE I SYMBOLE****Znak ostrzegawczy Symbol Napis określający znaczenie znaku ostrzegawczego**

T+ Produkt bardzo toksyczny

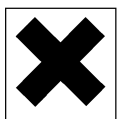
T Produkt toksyczny

Xn Produkt szkodliwy

C Produkt żrący

Xi Produkt drażniący

N Produkt niebezpieczny dla środowiska

E Produkt wybuchowy

O Produkt utleniający

F+ Produkt skrajnie łatwopalny

F Produkt wysoce łatwopalny

Piktogramy powinny być koloru czarnego na żółto-pomarańczowym tle. W napisach określających znaczenie znaku ostrzegawczego można pominąć wyraz „produkt” i określić znaczenie znaku napisami typu skrajnie łatwopalny, wybuchowy, bardzo toksyczny.

ZWROTY S OKREŚLAJĄCE WARUNKI BEZPIECZNEGO STOSOWANIA SUBSTANCJI NIEBEZPIECZNEJ
LUB PREPARATU NIEBEZPIECZNEGO ORAZ ICH NUMERY

Nr zwrotu	Zwrot określający warunki bezpiecznego stosowania (zwrot S)
S1	Przechowywać pod zamknięciem.
S2	Chronić przed dziećmi.
S3	Przechowywać w chłodnym miejscu.
S4	Nie przechowywać w pomieszczeniach mieszkalnych.
S5	Przechowywać w ... (<i>cieczy wskazanej przez producenta</i>).
S6	Przechowywać w atmosferze ... (<i>obojętnego gazu wskazanego przez producenta</i>).
S7	Przechowywać pojemnik szczelnie zamknięty.
S8	Przechowywać pojemnik w suchym pomieszczeniu.
S9	Przechowywać pojemnik w miejscu dobrze wentylowanym.
S12	Nie przechowywać pojemnika szczelnie zamkniętego.
S13	Nie przechowywać razem z żywnością, napojami i paszami dla zwierząt.
S14	Nie przechowywać razem z ... (<i>materiałami określonymi przez producenta</i>).
S15	Przechowywać z dala od źródeł ciepła.
S16	Nie przechowywać w pobliżu źródeł zapłonu — nie palić tytoniu.
S17	Nie przechowywać razem z materiałami zapalnymi.
S18	Zachować ostrożność w trakcie otwierania i manipulacji z pojemnikiem.
S20	Nie jeść i nie pić podczas stosowania produktu.
S21	Nie palić tytoniu podczas stosowania produktu.
S22	Nie wdychać pyłu.
S23	Nie wdychać gazu/dymu/pary/rozpylonej cieczy (<i>rodzaj określi producent</i>).
S24	Unikać zanieczyszczenia skóry.
S25	Unikać zanieczyszczenia oczu.
S26	Zanieczyszczone oczy przemyć natychmiast dużą ilością wody i zasięgnąć porady lekarza.
S27	Natychmiast zdjąć całą zanieczyszczoną odzież.
S28	Zanieczyszczoną skórę natychmiast przemyć dużą ilością ... (<i>cieczy określonej przez producenta</i>).
S29	Nie wprowadzać do kanalizacji.
S30	Nigdy nie dodawać wody do tego produktu.
S33	Zastosować środki ostrożności zapobiegające wyładowaniom elektrostatycznym.
S35	Usuwać produkt i jego opakowanie w sposób bezpieczny.
S36	Nosić odpowiednią odzież ochronną.
S37	Nosić odpowiednie rękawice ochronne.
S38	W przypadku niedostatecznej wentylacji stosować odpowiednie indywidualne środki ochrony dróg oddechowych.
S39	Nosić okulary lub ochronę twarzy.
S40	Czyścić podłogę i wszystkie inne obiekty zanieczyszczone tym produktem ... (<i>środkiem wskazanym przez producenta</i>).
S41	Nie wdychać dymów powstających w wyniku pożaru lub wybuchu.
S42	Podczas fumigacji/rozpylania/natryskiwania stosować odpowiednie środki ochrony dróg oddechowych (<i>rodzaj określi producent</i>).
S43	W przypadku pożaru używać ... (<i>podać rodzaj sprzętu przeciwpożarowego. Jeżeli woda zwiększa zagrożenie, dodać: „nigdy nie używać wody”</i>).
S45	W przypadku awarii lub jeżeli źle się poczujesz, niezwłocznie zasięgnij porady lekarza — jeżeli to możliwe, pokaż etykietę.

- S46 W razie połknięcia niezwłocznie zasięgnij porady lekarza — pokaż opakowanie lub etykietę.
- S47 Przechowywać w temperaturze nieprzekraczającej ... °C (*określi producent*).
- S48 Przechowywać produkt zwilżony ... (*właściwy materiał określi producent*).
- S49 Przechowywać wyłącznie w oryginalnym opakowaniu.
- S50 Nie mieszać z ... (*określi producent*).
- S51 Stosować wyłącznie w dobrze wentylowanych pomieszczeniach.
- S52 Nie zaleca się nanoszenia na duże płaszczyzny wewnątrz pomieszczeń.
- S53 Unikać narażenia — przed użyciem zapoznać się z instrukcją.
- S56 Zużyty produkt oraz opakowanie dostarczyć na składowisko odpadów niebezpiecznych.
- S57 Używać odpowiednich pojemników zapobiegających skażeniu środowiska.
- S59 Przestrzegać wskazówek producenta lub dostawcy dotyczących odzysku lub wtórnego wykorzystania.
- S60 Produkt i opakowanie usuwać jako odpad niebezpieczny.
- S61 Unikać rzutów do środowiska. Postępować zgodnie z instrukcją lub kartą charakterystyki.
- S62 W razie połknięcia nie wywoływać wymiotów: niezwłocznie zasięgnąć porady lekarza i pokazać opakowanie lub etykietę.
- S63 W przypadku zatrucia drogą oddechową wyprowadzić lub wynieść poszkodowanego na świeże powietrze i zapewnić warunki do odpoczynku.
- S64 W przypadku połknięcia wypłukać usta wodą — nigdy nie stosować u osób nieprzytomnych.

ŁĄCZONE ZWROTY S

- S1/2 Przechowywać pod zamknięciem i chronić przed dziećmi.
- S3/7 Przechowywać pojemnik szczelnie zamknięty w chłodnym miejscu.
- S3/9/14 Przechowywać w chłodnym, dobrze wentylowanym miejscu, z dala od ... (*materiału wskazanego przez producenta*).
- S3/9/14/49 Przechowywać wyłącznie w oryginalnym opakowaniu, w chłodnym, dobrze wentylowanym miejscu; nie przechowywać razem z ... (*materiałami wskazanymi przez producenta*).
- S3/9/49 Przechowywać wyłącznie w oryginalnym opakowaniu w chłodnym, dobrze wentylowanym miejscu.
- S3/14 Przechowywać w chłodnym miejscu; nie przechowywać razem z ... (*materiałami wskazanymi przez producenta*).
- S7/8 Przechowywać pojemnik szczelnie zamknięty w suchym pomieszczeniu.
- S7/9 Przechowywać pojemnik szczelnie zamknięty w miejscu dobrze wentylowanym.
- S7/47 Przechowywać pojemnik szczelnie zamknięty w temperaturze nieprzekraczającej ... °C (*określi producent*).
- S20/21 Nie jeść i nie pić oraz nie palić tytoniu podczas stosowania produktu.
- S24/25 Unikać zanieczyszczenia skóry i oczu.
- S27/28 W przypadku zanieczyszczenia skóry natychmiast zdjąć całą zanieczyszczoną odzież i przemyć zanieczyszczoną skórę dużą ilością ... (*rodzaj cieczy określi producent*).
- S29/35 Nie wprowadzać do kanalizacji, a produkt i opakowanie usuwać w sposób bezpieczny.
- S29/56 Nie wprowadzać do kanalizacji, a zużyty produkt i opakowanie dostarczyć na składowisko odpadów niebezpiecznych.
- S36/37 Nosić odpowiednią odzież ochronną i odpowiednie rękawice ochronne.
- S36/37/39 Nosić odpowiednią odzież ochronną, odpowiednie rękawice ochronne i okulary lub ochronę twarzy.
- S36/39 Nosić odpowiednią odzież ochronną i okulary lub ochronę twarzy.
- S37/39 Nosić odpowiednie rękawice ochronne i okulary lub ochronę twarzy.
- S47/49 Przechowywać wyłącznie w oryginalnym opakowaniu w temperaturze nieprzekraczającej ... °C (*określi producent*).

Załącznik nr 3

KRYTERIA DOBORU ZWROTÓW S OKREŚLAJĄCYCH WARUNKI BEZPIECZNEGO STOSOWANIA SUBSTANCJI NIEBEZPIECZNEJ LUB PREPARATU NIEBEZPIECZNEGO

S1 Przechowywać pod zamknięciem.

Zastosowanie:

- substancje i preparaty bardzo toksyczne, toksyczne i żrące

Kryteria stosowania:

- obowiązkowo dla substancji i preparatów bardzo toksycznych, toksycznych i żrących, przeznaczonych do sprzedaży dla konsumentów.

S2 Chronić przed dziećmi.

Zastosowanie:

- wszystkie substancje niebezpieczne i preparaty niebezpieczne

Kryteria stosowania:

- obowiązkowo dla wszystkich substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych przeznaczonych do sprzedaży dla konsumentów, z wyjątkiem zaklasyfikowanych wyłącznie jako niebezpieczne dla środowiska.

S3 Przechowywać w chłodnym miejscu.

Zastosowanie:

- nadtlutki organiczne
- inne substancje niebezpieczne i preparaty niebezpieczne o temperaturze wrzenia ≤ 40 °C

Kryteria stosowania:

- obowiązkowo dla nadtlutków organicznych, jeżeli nie zastosowano zwrotu S47
- zalecane dla innych substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych o temperaturze wrzenia ≤ 40 °C.

S4 Nie przechowywać w pomieszczeniach mieszkalnych.

Zastosowanie:

- substancje i preparaty bardzo toksyczne i toksyczne

Kryteria stosowania:

- ograniczone do substancji i preparatów bardzo toksycznych i toksycznych, kiedy potrzebne jest uzupełnienie zwrotu S13, np. wtedy, kiedy występuje ryzyko wynikające z wchłaniania drogą inhalacyjną i substancje i preparaty powinny być przechowywane poza pomieszczeniami mieszkalnymi; zastosowanie tego zwrotu nie wyklucza stosowania substancji lub preparatu w pomieszczeniach mieszkalnych, jeśli są do tego przeznaczone.

S5 Przechowywać w... (cieczy wskazanej przez producenta).

Zastosowanie:

- samorzutnie zapalne substancje i preparaty w stanie stałym

Kryteria stosowania:

- ograniczone do przypadków specjalnych, np. sól, potas lub biały fosfor.

S6 Przechowywać w atmosferze... (obojętnego gazu wskazanego przez producenta).

Zastosowanie:

- niebezpieczne substancje i preparaty, które muszą być przechowywane w atmosferze gazu obojętnego

Kryteria stosowania:

- ograniczone do przypadków specjalnych, np. niektóre związki metaloorganiczne.

S7 Przechowywać pojemnik szczelnie zamknięty.

Zastosowanie:

- nadtlutki organiczne
- substancje i preparaty, które mogą wydzielać gazy bardzo toksyczne, toksyczne, szkodliwe lub skrajnie łatwopalne
- substancje i preparaty, które w kontakcie z wilgocią wydzielają gazy skrajnie łatwopalne
- wysoce łatwopalne substancje i preparaty w stanie stałym

Kryteria stosowania:

- obowiązkowo dla nadtlutków organicznych
- zalecane dla innych rodzajów substancji i preparatów wymienionych powyżej.

S8 Przechowywać pojemnik w suchym pomieszczeniu.

Zastosowanie:

- substancje i preparaty, które mogą reagować gwałtownie z wodą
- substancje i preparaty, które w kontakcie z wodą uwalniają gazy skrajnie łatwopalne
- substancje i preparaty, które w kontakcie z wodą uwalniają gazy bardzo toksyczne lub toksyczne

Kryteria stosowania:

- ograniczone dla substancji i preparatów wymienionych powyżej, kiedy konieczne jest wzmocnienie ostrzeżenia określonego zwrotami R14 lub R29, a w szczególności zwrotem R15.

S9 Przechowywać pojemnik w miejscu dobrze wentylowanym.

Zastosowanie:

- lotne substancje i preparaty, z których mogą wydzielać się bardzo toksyczne, toksyczne lub szkodliwe pary
- ciecze skrajnie łatwopalne lub wysoce łatwopalne i gazy skrajnie łatwopalne

Kryteria stosowania:

- zalecane dla lotnych substancji i preparatów, z których mogą wydzielać się bardzo toksyczne, toksyczne lub szkodliwe opary
- zalecane dla cieczy skrajnie łatwopalnych lub wysoce łatwopalnych i gazów skrajnie łatwopalnych.

S12 *Nie przechowywać pojemnika szczelnie zamkniętego.*

Zastosowanie:

- substancje i preparaty, które mogą, ze względu na uwalnianie gazów lub par, rozerwać pojemnik

Kryteria stosowania:

- ograniczone do specjalnych przypadków wymienionych powyżej.

S13 *Nie przechowywać razem z żywnością, napojami i paszami dla zwierząt.*

Zastosowanie:

- substancje i preparaty bardzo toksyczne, toksyczne i szkodliwe

Kryteria stosowania:

- zalecane, kiedy mogą być stosowane przez wszystkich konsumentów.

S14 *Nie przechowywać razem z ... (materiałami określonymi przez producenta).*

Zastosowanie:

- nadtlutki organiczne

Kryteria stosowania:

- obowiązkowo dla nadtlutków organicznych i do nich ograniczone. Jednak mogą być stosowane w wyjątkowych przypadkach, w celu wykluczenia szczególnego ryzyka związanego z określonym materiałem.

S15 *Przechowywać z dala od źródeł ciepła.*

Zastosowanie:

- substancje i preparaty, które mogą rozkładać się lub reagować samorzutnie pod wpływem ciepła

Kryteria stosowania:

- ograniczone do specjalnych przypadków, np. monomerów, ale nie stosuje się tego zwrotu, jeżeli zostały już zastosowane zwroty R2, R3 lub R5.

S16 *Nie przechowywać w pobliżu źródeł zapłonu — nie palić tytoniu.*

Zastosowanie:

- cieczy skrajnie łatwopalne lub wysoce łatwopalne i gazy skrajnie łatwopalne

Kryteria stosowania:

- zalecane dla substancji i preparatów wspomnianych powyżej; nie stosuje się tego zwrotu, jeżeli zostały już zastosowane zwroty R2, R3 lub R5.

S17 *Nie przechowywać razem z materiałami zapalnymi.*

Zastosowanie:

- substancje i preparaty, które mogą tworzyć wybuchowe lub samorzutnie zapalające się mieszaniny z materiałami palnymi

Kryteria stosowania:

- stosowane w szczególnych przypadkach, np. dla podkreślenia zwrotów R8 i R9.

S18 *Zachować ostrożność w trakcie otwierania i manipulacji z pojemnikiem.*

Zastosowanie:

- substancje i preparaty zdolne do wytworzenia nadciśnienia w pojemniku
- substancje i preparaty, które mogą tworzyć wybuchowe nadtlutki

Kryteria stosowania:

- ograniczone do wspomnianych powyżej przypadków, kiedy występuje zagrożenie dla oczu lub jeżeli takie substancje i preparaty mogą być stosowane przez wszystkich konsumentów.

S20 *Nie jeść i nie pić podczas stosowania produktu.*

Zastosowanie:

- substancje i preparaty bardzo toksyczne, toksyczne i żrące

Kryteria stosowania:

- ograniczone do specjalnych przypadków, np. arsen i związki arsenu, fluorooctany, szczególnie, jeżeli którykolwiek z nich może być stosowany przez wszystkich konsumentów.

S21 *Nie palić tytoniu podczas stosowania produktu.*

Zastosowanie:

- substancje i preparaty, które wytwarzają toksyczne produkty podczas spalania

Kryteria stosowania:

- ograniczone do specjalnych przypadków (np. chlorowcopochodnych).

S22 *Nie wdychać pyłu.*

Zastosowanie:

- wszystkie niebezpieczne dla zdrowia ludzi substancje i preparaty w stanie stałym

Kryteria stosowania:

- obowiązkowo dla wymienionych powyżej substancji i preparatów, którym przypisano zwrot R42
- zalecane dla tych substancji i preparatów wymienionych powyżej, które są wprowadzane do obrotu w postaci pylistej i dla których nie są znane zagrożenia związane z wdychaniem pyłu.

S23 *Nie wdychać gazu/dymu/pary/rozpylonej cieczy (rodzaj określi producent).*

Zastosowanie:

- wszystkie niebezpieczne dla zdrowia ludzi substancje i preparaty w stanie ciekłym lub gazowym

Kryteria stosowania:

- obowiązkowo dla wymienionych powyżej substancji i preparatów, którym przypisano zwrot R42
- obowiązkowo dla substancji i preparatów, które będą stosowane poprzez natryskiwanie (rozpylanie); dodatkowo konieczne jest zastosowanie zwrotów S38 lub S51

- zalecane w celu zwrócenia uwagi użytkownika na ryzyko związane z wdychaniem substancji, niewskazane w zwrotach określających zagrożenia.

S24 *Unikać zanieczyszczenia skóry.*

Zastosowanie:

- wszystkie substancje i preparaty niebezpieczne dla zdrowia ludzi

Kryteria stosowania:

- obowiązkowo dla tych substancji i preparatów, którym przypisano zwrot R43, o ile nie zastosowano zwrotu S36
- zalecane w celu zwrócenia uwagi użytkownika na zagrożenie związane z działaniem na skórę, niewskazane w zwrotach określających zagrożenia (np. parestezja). Można również zastosować w celu podkreślenia zagrożeń wskazanych takimi zwrotami.

S25 *Unikać zanieczyszczenia oczu.*

Zastosowanie:

- wszystkie substancje i preparaty niebezpieczne dla zdrowia ludzi

Kryteria stosowania:

- zalecane w celu zwrócenia uwagi użytkownika na zagrożenia spowodowane kontaktem z oczami, niewskazane za pomocą zwrotów R. Można również zastosować w celu podkreślenia zagrożeń dla oczu wskazanych takimi zwrotami
- zalecane dla substancji z przypisanymi zwrotami R34, R35, R36 lub R41, jeżeli mogą być stosowane przez wszystkich konsumentów.

S26 *Zanieczyszczone oczy przemyć natychmiast dużą ilością wody i zasięgnąć porady lekarza.*

Zastosowanie:

- substancje i preparaty żące lub drażniące

Kryteria stosowania:

- obowiązkowo dla substancji i preparatów żących oraz tych, którym przypisano zwrot R41
- zalecane dla substancji i preparatów drażniących, którym przypisano zwrot R36.

S27 *Natychmiast zdjąć całą zanieczyszczoną odzież.*

Zastosowanie:

- substancje i preparaty bardzo toksyczne, toksyczne lub żące

Kryteria stosowania:

- obowiązkowo w przypadku substancji i preparatów bardzo toksycznych z przypisanym zwrotem R27, jeżeli mogą być stosowane przez wszystkich konsumentów
- zalecane w przypadku substancji i preparatów bardzo toksycznych z przypisanym zwrotem R27, stosowanych w przemyśle; zwrotu nie należy stosować, jeżeli zastosowano zwrot S36
- zalecane dla substancji i preparatów toksycznych z przypisanym zwrotem R24 oraz substancji i preparatów żących, które mogą być stosowane przez wszystkich konsumentów.

S28 *Zanieczyszczoną skórę natychmiast przemyć dużą ilością ... (cieczy określonej przez producenta).*

Zastosowanie:

- substancje i preparaty bardzo toksyczne, toksyczne lub żące

Kryteria stosowania:

- obowiązkowo w przypadku substancji i preparatów bardzo toksycznych
- zalecane dla pozostałych substancji i preparatów wymienionych wyżej, szczególnie gdy woda nie jest najbardziej właściwym płynem przemylającym
- zalecane dla substancji i preparatów żących, które mogą być stosowane przez wszystkich konsumentów.

S29 *Nie wprowadzać do kanalizacji.*

Zastosowanie:

- ciecze skrajnie lub wysoce łatwopalne, niemieszające się z wodą
- substancje i preparaty bardzo toksyczne i toksyczne
- substancje i preparaty niebezpieczne dla środowiska

Kryteria stosowania:

- obowiązkowo w przypadku substancji i preparatów niebezpiecznych dla środowiska z przypisanym symbolem N, które mogą być stosowane przez wszystkich konsumentów, o ile nie są do tego przeznaczone
- zalecane dla pozostałych wyżej wymienionych substancji i preparatów, które mogą być stosowane przez wszystkich konsumentów, jeżeli nie są do tego przeznaczone.

S30 *Nigdy nie dodawać wody do tego produktu.*

Zastosowanie:

- substancje i preparaty, które reagują gwałtownie z wodą

Kryteria stosowania:

- ograniczone do specjalnych przypadków (np. kwas siarkowy); mogą być stosowane, dla wskazania wyraźnie istotnej informacji, w celu wypuklenia zwrotu R14 lub jako zwrot alternatywny dla zwrotu R14.

S33 *Zastosować środki ostrożności zapobiegające wyładowaniom elektrostatycznym.*

Zastosowanie:

- substancje i preparaty skrajnie lub wysoce łatwopalne

Kryteria stosowania:

- zalecane dla substancji i preparatów używanych w przemyśle, które nie absorbują wilgoci. W zasadzie nigdy niestosowane dla substancji i preparatów przeznaczonych do sprzedaży dla konsumentów.

S35 *Usuwać produkt i jego opakowanie w sposób bezpieczny.*

Zastosowanie:

- wszystkie substancje niebezpieczne i preparaty niebezpieczne

Kryteria stosowania:

- zalecane dla substancji i preparatów, gdy niezbędne są wskazówki dotyczące ich prawidłowego usuwania.

S36 *Nosić odpowiednią odzież ochronną.*

Zastosowanie:

- nadtlutki organiczne
- substancje i preparaty bardzo toksyczne, toksyczne lub szkodliwe
- substancje i preparaty żrące

Kryteria stosowania:

- obowiązkowo dla substancji i preparatów bardzo toksycznych i żrących
- obowiązkowo dla tych substancji i preparatów, którym przypisano zwroty R21 lub R24
- obowiązkowo dla substancji i preparatów: rakotwórczych kategorii 3, mutagennych kategorii 3 i działających szkodliwie na rozrodczość kategorii 3, o ile działanie takie nie jest wyłącznie wynikiem wchłaniania przez drogi oddechowe
- obowiązkowo dla nadtlutków organicznych
- zalecane dla substancji i preparatów toksycznych, gdy nie jest znana wartość DL_{50} po naniesieniu na skórę, ale istnieje uzasadniona obawa, że substancja lub preparat wywierają działanie toksyczne taką drogą narażenia
- zalecane dla substancji i preparatów stosowanych w przemyśle, które mogą mieć ujemny wpływ na zdrowie człowieka w przypadku narażenia przedłużonego.

S37 *Nosić odpowiednie rękawice ochronne.*

Zastosowanie:

- substancje i preparaty bardzo toksyczne, toksyczne, szkodliwe lub żrące
- nadtlutki organiczne
- substancje i preparaty o działaniu drażniącym lub uczulającym na skórę

Kryteria stosowania:

- obowiązkowo dla substancji i preparatów bardzo toksycznych i żrących
- obowiązkowo dla tych substancji i preparatów, którym przypisano zwrot R21, R24 albo R43
- obowiązkowo dla substancji i preparatów: rakotwórczych kategorii 3, mutagennych kategorii 3 i działających szkodliwie na rozrodczość kategorii 3, o ile działanie takie nie jest wyłącznie wynikiem wchłaniania przez drogi oddechowe
- obowiązkowo dla nadtlutków organicznych
- zalecane dla substancji i preparatów toksycznych, gdy nie jest znana wartość DL_{50} po nanie-

sieniu na skórę, ale istnieje uzasadniona obawa, że substancja lub preparat wywierają działanie szkodliwe taką drogą narażenia

- zalecane dla substancji i preparatów działających drażniąco na skórę.

S38 *W przypadku niedostatecznej wentylacji stosować odpowiednie indywidualne środki ochrony dróg oddechowych.*

Zastosowanie:

- substancje i preparaty bardzo toksyczne i toksyczne

Kryteria stosowania:

- ograniczone do specjalnych przypadków obejmujących stosowanie bardzo toksycznych lub toksycznych substancji i preparatów w przemyśle lub w rolnictwie.

S39 *Nosić okulary lub ochronę twarzy.*

Zastosowanie:

- nadtlutki organiczne
- substancje i preparaty żrące, oraz substancje i preparaty drażniące, które stwarzają ryzyko poważnych uszkodzeń oczu
- substancje i preparaty bardzo toksyczne i toksyczne

Kryteria stosowania:

- obowiązkowo dla tych substancji i preparatów, którym przypisano zwrot R34, R35 lub R41
- obowiązkowo dla nadtlutków organicznych
- zalecane w przypadkach, gdy należy zwrócić uwagę użytkownika na zagrożenia dla oczu niewskazane w przypisanych zwrotach R
- zalecane także w wyjątkowych przypadkach bardzo toksycznych i toksycznych substancji i preparatów, gdy występuje ryzyko opryskania, a substancje lub preparaty mogą się łatwo wchłaniać przez skórę.

S40 *Czyścić podłogę i wszystkie inne obiekty zanieczyszczone tym produktem ... (środkiem wskazanym przez producenta).*

Zastosowanie:

- wszystkie substancje niebezpieczne i preparaty niebezpieczne

Kryteria stosowania:

- ograniczone do tych substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych, dla których woda nie jest uważana za właściwy czynnik czyszczący (gdy jest konieczna absorpcja sproszkowanym materiałem, rozpuszczenie przez rozpuszczalnik itp.) i gdzie umieszczenie ostrzeżenia na etykiecie jest istotne z punktu widzenia zdrowia lub bezpieczeństwa.

S41 *Nie wdychać dymów powstających w wyniku pożaru lub wybuchu.*

Zastosowanie:

- substancje niebezpieczne i preparaty niebezpieczne, które podczas spalania uwalniają gazy bardzo toksyczne lub toksyczne

- Kryteria stosowania:
— ograniczone do specjalnych przypadków.
- S42** *Podczas fumigacji/rozpylania/natryskiwania stosować odpowiednie środki ochrony dróg oddechowych (rodzaj określi producent).*
- Zastosowanie:
— substancje i preparaty przeznaczone do takiego użytku, które mogą zagrozić zdrowiu lub bezpieczeństwu użytkownika, jeżeli nie będą zachowane właściwe środki ostrożności
- Kryteria stosowania:
— ograniczone do specjalnych przypadków.
- S43** *W przypadku pożaru używać ... (podać rodzaj sprzętu przeciwpożarowego. Jeżeli woda zwiększa zagrożenie, dodać: „nigdy nie używać wody”).*
- Zastosowanie:
— substancje i preparaty skrajnie łatwopalne, wysoce łatwopalne i łatwopalne
- Kryteria stosowania:
— obowiązkowo dla substancji i preparatów, które w kontakcie z wodą lub zroszonym powietrzem uwalniają gazy skrajnie łatwopalne
— zalecane dla substancji i preparatów skrajnie łatwopalnych, wysoce łatwopalnych i łatwopalnych, zwłaszcza gdy nie mieszają się z wodą.
- S45** *W przypadku awarii lub jeżeli źle się poczujesz, niezwłocznie zasięgnij porady lekarza — jeżeli to możliwe, pokaż etykietę.*
- Zastosowanie:
— substancje i preparaty bardzo toksyczne
— substancje i preparaty toksyczne i żrące
— substancje i preparaty działające uczulająco w przypadku narażenia drogą oddechową
- Kryteria stosowania:
— obowiązkowo dla substancji i preparatów wymienionych powyżej.
- S46** *W razie połknięcia niezwłocznie zasięgnij porady lekarza — pokaż opakowanie lub etykietę.*
- Zastosowanie:
— wszystkie substancje niebezpieczne i preparaty niebezpieczne, z wyjątkiem bardzo toksycznych, toksycznych, żrących i niebezpiecznych dla środowiska
- Kryteria stosowania:
— obowiązkowo dla wszystkich substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych wymienionych powyżej, które mogą być używane przez wszystkich konsumentów, oprócz przypadków, gdy nie ma powodów, aby obawiać się jakiegokolwiek niebezpieczeństwa z powodu połknięcia, zwłaszcza przez dzieci.
- S47** *Przechowywać w temperaturze nieprzekraczającej ... °C (określi producent).*
- Zastosowanie:
— substancje i preparaty, które stają się nietrwałe w odpowiedniej temperaturze
- Kryteria stosowania:
— ograniczone do specjalnych przypadków, np. niektórych nadtlenków organicznych.
- S48** *Przechowywać produkt zwilżony ... (właściwy materiał określi producent).*
- Zastosowanie:
— substancje i preparaty, które po wyschnięciu mogą stać się bardzo wrażliwe na iskrę, potarcie lub uderzenie
- Kryteria stosowania:
— ograniczone do specyficznych przypadków, np. nitrocelulozy.
- S49** *Przechowywać wyłącznie w oryginalnym opakowaniu.*
- Zastosowanie:
— substancje i preparaty wrażliwe na rozkład katalityczny
- Kryteria stosowania:
— substancje i preparaty wrażliwe na rozkład katalityczny, np. niektóre nadtlenki organiczne.
- S50** *Nie mieszać z... (określi producent).*
- Zastosowanie:
— substancje i preparaty, które mogą reagować ze specyficznymi produktami, uwalniając bardzo toksyczne i toksyczne gazy
— nadtlenki organiczne
- Kryteria stosowania:
— zalecane dla substancji i preparatów wymienionych powyżej, które mogą być używane przez wszystkich konsumentów, gdy jest to bardziej właściwe niż użycie zwrotów R31 lub R32
— obowiązkowo dla pewnych nadtlenków, które mogą reagować gwałtownie z przyspieszaczami lub promotorami.
- S51** *Stosować wyłącznie w dobrze wentylowanych pomieszczeniach.*
- Zastosowanie:
— substancje i preparaty, które są przeznaczone lub mogą być użyte do wytwarzania par, pyłów, aerozoli, dymów, mgieł itp., stwarzających zagrożenie w wyniku ich wchłaniania drogą oddechową lub zagrożenie pożarem albo wybuchem (eksplozją)
- Kryteria stosowania:
— zalecane w tych przypadkach, gdy użycie zwrotu S38 nie wydaje się właściwe; także gdy takie substancje i preparaty mogą być stosowane przez wszystkich konsumentów.
- S52** *Nie zaleca się nanoszenia na duże płaszczyzny wewnątrz pomieszczeń.*
- Zastosowanie:
— lotne, bardzo toksyczne, toksyczne i szkodliwe substancje oraz zawierające je preparaty
- Kryteria stosowania:
— zalecane, kiedy możliwe jest szkodliwe działanie na zdrowie z powodu przewlekłego narażenia

nia na te substancje i preparaty, ulatniające się z dużych powierzchni, po ich zastosowaniu w domu lub w innych zamkniętych pomieszczeniach, w których gromadzą się ludzie.

S53 *Unikać narażenia — przed użyciem zapoznać się z instrukcją.*

Zastosowanie:

— substancje i preparaty rakotwórcze, mutagenne lub działające szkodliwie na rozrodczość

Kryteria stosowania:

— obowiązują dla wymienionych powyżej substancji i preparatów, którym przypisano przynajmniej jeden z następujących zwrotów: R45, R46, R49, R60 lub R61.

S56 *Zużyty produkt oraz opakowanie dostarczyć na składowisko odpadów niebezpiecznych.*

Zastosowanie:

— wszystkie substancje niebezpieczne i preparaty niebezpieczne

Kryteria stosowania:

— zalecane dla wszystkich substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych, które mogą być używane przez wszystkich konsumentów i które należy usuwać w ten sposób.

S57 *Używać odpowiednich pojemników zapobiegających skażeniu środowiska.*

Zastosowanie:

— substancje i preparaty, którym przypisano symbol N

Kryteria stosowania:

— ograniczone do substancji i preparatów niestosowanych przez wszystkich konsumentów.

S59 *Przestrzegać wskazówek producenta lub dostawcy dotyczących odzysku lub wtórnego wykorzystania.*

Zastosowanie:

— wszystkie substancje niebezpieczne i preparaty niebezpieczne

Kryteria stosowania:

— obowiązkowo dla substancji i preparatów niebezpiecznych dla warstwy ozonowej

— zalecane w przypadku innych substancji i preparatów, dla których zalecany jest odzysk lub powtórne wykorzystanie.

S60 *Produkt i opakowanie usuwać jako odpad niebezpieczny.*

Zastosowanie:

— wszystkie substancje niebezpieczne i preparaty niebezpieczne

Kryteria stosowania:

— zalecane dla substancji i preparatów, gdy nie zastosowano zwrotu S35 i nie będą one stosowane przez wszystkich konsumentów.

S61 *Unikać zrzutów do środowiska. Postępować zgodnie z instrukcją lub kartą charakterystyki.*

Zastosowanie:

— substancje i preparaty niebezpieczne dla środowiska

Kryteria stosowania:

— stosuje się dla substancji i preparatów, którym przypisano symbol N

— zalecany dla wszystkich innych substancji i preparatów zaklasyfikowanych jako niebezpieczne dla środowiska.

S62 *W razie połknięcia nie wywoływać wymiotów: niezwłocznie zasięgnąć porady lekarza i pokazać opakowanie lub etykietę.*

Zastosowanie:

— substancje i preparaty zaklasyfikowane jako szkodliwe z przypisanym zwrotem R65, zgodnie z kryteriami klasyfikacji

— nie stosuje się dla substancji i preparatów wprowadzanych do obrotu w postaci aerozolu lub w pojemnikach wyposażonych w szczelne urządzenia do wytwarzania aerozolu

Kryteria stosowania:

— obowiązkowo w przypadku substancji i preparatów, o których mowa powyżej, jeżeli są przeznaczone do sprzedaży dla konsumentów lub mogą być przez nich stosowane, jeżeli obowiązkowo nie zastosowano zwrotów S45 lub S46

— zalecany dla substancji i preparatów, o których mowa powyżej, stosowanych w przemyśle, jeżeli obowiązkowo nie zastosowano zwrotów S45 lub S46.

S63 *W przypadku zatrucia drogą oddechową wyprowadzić lub wynieść poszkodowanego na świeże powietrze i zapewnić warunki do odpoczynku.*

Zastosowanie:

— substancje i preparaty bardzo toksyczne i toksyczne (gazy, pary, pyły, ciecze lotne)

— substancje i preparaty działające uczulająco na układ oddechowy

Kryteria stosowania:

— obowiązkowo w przypadku substancji i preparatów z przypisanymi zwrotami R26, R23 lub R42, które mogą być stosowane przez wszystkich konsumentów w sposób powodujący narażenie drogą oddechową.

S64 *W przypadku połknięcia wypluć usta wodą — nigdy nie stosować u osób nieprzytomnych.*

Zastosowanie:

— substancje i preparaty żrące lub drażniące

Kryteria stosowania:

— zalecane dla substancji i preparatów wymienionych powyżej, które mogą być stosowane przez wszystkich konsumentów, gdy należy podjąć takie działania.

SPOSÓB OZNAKOWANIA OPAKOWAŃ PREPARATÓW NIEBEZPIECZNYCH WYMAGAJĄCYCH SZCZEGÓLNEGO OZNAKOWANIA

1. Preparaty dostępne dla wszystkich konsumentów:

- 1) oznakowanie opakowań zawierających takie preparaty musi obowiązkowo zawierać, oprócz innych zwrotów określających warunki bezpiecznego stosowania, zwroty S1, S2, S45 lub S46, zgodnie z kryteriami ustalonymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia;
- 2) na opakowaniach takich preparatów zaklasyfikowanych zgodnie z kryteriami, o których mowa w art. 4 ust. 2 ustawy, jako bardzo toksyczne (T+), toksyczne (T) lub żrące (C) należy umieścić informację, która w sposób jasny i dokładny podaje sposób zniszczenia pustego opakowania; jeżeli z powodów technicznych nie można umieścić takiej informacji na samym opakowaniu, to opakowania zawierające takie preparaty muszą być dodatkowo wyposażone w instrukcję, która zawiera taką informację.

2. Preparaty przeznaczone do stosowania w postaci aerozolu

- oznakowanie opakowań zawierających preparat przeznaczony do stosowania w postaci aerozolu musi zawierać zwroty S23 i S38 albo S23 i S51, dobrane zgodnie z kryteriami zawartymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia.

3. Preparaty zawierające substancje z przypisanym zwrotem R33

- na oznakowaniu opakowania takiego preparatu umieszcza się napis o następującej treści „Niebezpieczeństwo kumulacji w organizmie”, jeżeli preparat zawiera co najmniej jedną substancję, której zgodnie z kryteriami, o których mowa w art. 4 ust. 2 ustawy, przypisano zwrot R33 i stężenie tej substancji w preparacie wynosi co najmniej 1 %, jeżeli inne wartości nie są podane w wykazie.

4. Preparaty zawierające substancje z przypisanym zwrotem R64

- na oznakowaniu opakowania takiego preparatu umieszcza się napis o następującej treści „Może oddziaływać szkodliwie na dzieci karmione piersią”, jeżeli preparat zawiera co najmniej jedną substancję, której zgodnie z kryteriami, o których mowa w art. 4 ust. 2 ustawy, przypisano zwrot R64 i stężenie tej substancji w preparacie wynosi co najmniej 1 %, o ile inne wartości nie są podane w wykazie.

5. Preparaty zawierające ołów

- na oznakowaniu opakowań farb i lakierów zawierających ołów w ilościach przekraczających 0,15 %

(wyrażony jako masa metalu w stosunku do całkowitej masy preparatu), mierzonych zgodnie z postanowieniami normy ISO 6503/1984, umieszcza się napis następującej treści:

„Zawiera ołów. Nie powinien być stosowany na powierzchniach, które mogą być lizane lub gryzione przez dzieci”.

W przypadku opakowań zawierających mniej niż 125 cm³ można umieścić napis:

„Uwaga! Zawiera ołów”.

6. Preparaty zawierające związki cyjanoakrylowe

- na bezpośrednich opakowaniach klejów na bazie cyjanoakrylanów umieszcza się napis następującej treści:

„Cyjanoakrylany.

Niebezpieczeństwo.

Skleja skórę i powieki w ciągu kilku sekund.

Chronić przed dziećmi”.

Do opakowania należy dołączyć odpowiednią informację o bezpiecznym stosowaniu.

7. Preparaty zawierające izocyjaniany

- na oznakowaniu opakowań zawierających izocyjaniany (w postaci monomerów, oligomerów, prepolimerów itd. lub ich mieszanin) umieszcza się napis następującej treści:

„Zawiera izocyjaniany.

Zapoznaj się z instrukcją dostarczoną przez producenta”.

8. Preparaty zawierające składniki epoksydowe o średniej masie cząsteczkowej ≤ 700

- na oznakowaniu opakowań zawierających składniki epoksydowe o średniej masie cząsteczkowej ≤ 700 umieszcza się napis następującej treści:

„Zawiera składniki epoksydowe.

Zapoznaj się z instrukcją dostarczoną przez producenta”.

9. Preparaty zawierające aktywny chlor dostępne dla wszystkich konsumentów

- na opakowaniach preparatów zawierających więcej niż 1 % aktywnego chloru umieszcza się napis następującej treści:

„Uwaga!

Nie stosować razem z innymi produktami.

Może uwalniać niebezpieczne gazy (chlor)”.

10. Preparaty zawierające kadm (stopy) i przeznaczone do użycia przy lutowaniu

— na opakowaniach takich preparatów umieszcza się czytelny i niedający się zetrzeć napis o następującej treści:

„Uwaga! Zawiera kadm.

Podczas stosowania powstają niebezpieczne opary.

Zapoznaj się z informacją dostarczoną przez producenta.

Przestrzegaj instrukcji bezpiecznego stosowania”.

11. Preparaty przeznaczone do wytlaczania gazem pędym pod ciśnieniem w postaci aerozolu z jednorazowych pojemników:

1) na wszystkich pojemnikach o pojemności większej niż 50 cm³, zawierających takie preparaty, umieszcza się napis o następującej treści:

„Pojemnik pod ciśnieniem: chronić przed słońcem i temperaturą powyżej 50 °C. Nie przekłuwać ani nie spalać, także po zużyciu.”;

2) na pojemnikach zawierających preparaty łatwopalne, wysoce łatwopalne i skrajnie łatwopalne umieszcza się dodatkowo napis o następującej treści:

„Nie rozpylać nad otwartym płomieniem lub żarzącym się materiałem. Chronić przed źródłami zapłonu — nie palić w czasie rozpylania. Chronić przed dziećmi.”.

12. Preparaty zawierające substancje uczulające, niezaklasyfikowane jako uczulające

— na opakowaniu preparatu zawierającego co najmniej jedną substancję uczulającą w stężeniu wynoszącym co najmniej 0,1 % albo w stężeniu wskazanym w odpowiedniej nocie w wykazie umieszcza się napis o następującej treści:

„Zawiera (nazwa substancji uczulającej). Może powodować wystąpienie reakcji alergicznej”.

13. Ciekłe preparaty zawierające chlorowcowęglowodory

— na opakowaniu ciekłych preparatów o temperaturze zapłonu wyższej niż 55 °C, zawierających chlorowcowęglowodory i substancje łatwopalne lub wysoce łatwopalne w stężeniu przekraczającym 5 %, umieszcza się napisy o następującej treści:

„Podczas stosowania może przekształcić się w substancję łatwopalną” albo „Podczas stosowania może przekształcić się w substancję wysoce łatwopalną”.

14. Preparaty, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 5 ust. 6 ustawy, jeżeli nie są przeznaczone dla konsumentów

— na oznakowaniu opakowań takich preparatów umieszcza się napis o następującej treści:

„Karta charakterystyki dostępna na żądanie użytkownika prowadzącego działalność zawodową”.

15. Preparaty zawierające substancje z przypisanym zwrotem R67

— na oznakowaniu opakowania takiego preparatu umieszcza się napis o następującej treści „Pary mogą wywoływać uczucie senności i zawroty głowy”, jeżeli preparat zawiera co najmniej jedną substancję, której zgodnie z kryteriami, o których mowa w art. 4 ust. 2 ustawy, przypisano zwrot R67 i łączne stężenie tych substancji w preparacie wynosi co najmniej 15 %, jeżeli preparat nie został zaklasyfikowany z przypisaniem zwrotów wskazujących rodzaj zagrożenia R20, R23, R26, R68/20, R39/23 lub R39/26 lub pojemność opakowania nie przekracza 125 cm³.

16. Cementy i preparaty zawierające cement

— na opakowaniach cementów i preparatów zawierających cement, w których zawartość chromu w postaci rozpuszczalnych związków chromu(VI) w odniesieniu do całkowitej suchej masy cementu wynosi więcej niż 0,0002 %, umieszcza się napis o następującej treści:

„Zawiera chrom(VI). Może powodować wystąpienie reakcji alergicznej.”,

z wyjątkiem preparatów zaklasyfikowanych i oznakowanych jako uczulające z przypisanym zwrotem R43.

Załącznik nr 5

SPOSÓB USTALANIA ALTERNATYWNEJ NAZWY RODZAJOWEJ SUBSTANCJI CHEMICZNEJ

Ogólne zasady ustalania nazwy rodzajowej

W celu ustalenia nazwy rodzajowej należy:

1) ustalić grupę funkcyjną lub podstawowy pierwiastek w cząsteczce, odpowiedzialne za główne zagrożenia stwarzane przez substancję;

2) określić, w jakim stopniu należy wziąć pod uwagę najważniejsze grupy funkcyjne lub pierwiastki.

Wzięte pod uwagę grupy funkcyjne lub pierwiastki wskażą nazwę grupy lub podgrupy, które przedstawiono poniżej.

Podział substancji na podstawowe grupy i podgrupy

Nr grupy	Nazwa grupy Nazwa podgrupy
001	Związki wodoru
	Wodorki
002	Związki helu
003	Związki litu
004	Związki berylu
005	Związki boru
	Borany (wodorki boru)
	Oksoborany (borany)
006	Związki węgla
	Karbamiiany (karbaminiany)
	Nieorganiczne związki węgla
	Sole cyjanowodoru
	Mocznik i jego pochodne
007	Związki azotu
	Czwartorzędowe związki amoniowe
	Kwasy zawierające azot
	Azotany(V)
	Azotany(III) (azotyny)
008	Związki tlenu
009	Związki fluoru
	Fluorki nieorganiczne
010	Związki neonu
011	Związki sodu
012	Związki magnezu
	Organiczne związki magnezu
013	Związki glinu
	Organiczne związki glinu
014	Związki krzemu
	Silikony
	Krzemiany
015	Związki fosforu
	Kwasy zawierające fosfor
	Związki fosfoniowe
	Estry kwasu fosforowego(V)
	Fosforany(V)
	Fosforany(III) (fosforyny)
	Fosforoamidy i ich pochodne

016	Związki siarki
	Kwasy zawierające siarkę
	Tiole (merkaptany)
	Siarczany(VI)
	Siarczany(IV) (siarczyny)
017	Związki chloru
	Chlorany(V)
	Chlorany(VII) (nadchlorany)
018	Związki argonu
019	Związki potasu
020	Związki wapnia
021	Związki skandiu
022	Związki tytanu
023	Związki wanadu
024	Związki chromu
	Związki chromu(VI)
025	Związki manganu
026	Związki żelaza
027	Związki kobaltu
028	Związki niklu
029	Związki miedzi
030	Związki cynku
	Organiczne związki cynku
031	Związki galu
032	Związki germanu
033	Związki arsenu
034	Związki selenu
035	Związki bromu
036	Związki kryptonu
037	Związki rubidu
038	Związki strontu
039	Związki itru
040	Związki cyrkonu
041	Związki niobu
042	Związki molibdenu
043	Związki technetu
044	Związki rutenu
045	Związki rodu
046	Związki palladu
047	Związki srebra
048	Związki kadmu

049	Związki indu
050	Związki cyny
	Organiczne związki cyny
051	Związki antymonu
052	Związki telluru
053	Związki jodu
054	Związki ksenonu
055	Związki cezu
056	Związki baru
057	Związki lantanu
058	Związki ceru
059	Związki prazeodymu
060	Związki neodymu
061	Związki prometu
062	Związki samaru
063	Związki europu
064	Związki gandolinu
065	Związki terbu
066	Związki dysprozu
067	Związki holmu
068	Związki erbu
069	Związki tulu
070	Związki iterbu
071	Związki lutetu
072	Związki hafnu
073	Związki tantalu
074	Związki wolframu
075	Związki renu
076	Związki osmu
077	Związki irydu
078	Związki platyny
079	Związki złota
080	Związki rtęci
	Organiczne związki rtęci
081	Związki talu
082	Związki ołowiu
	Organiczne związki ołowiu
083	Związki bizmutu
084	Związki polonu
085	Związki astatu
086	Związki radonu

087	Związki fransu
088	Związki radu
089	Związki aktynu
090	Związki toru
091	Związki protaktynu
092	Związki uranu
093	Związki neptunu
094	Związki plutonu
095	Związki ameryku
096	Związki kiuru
097	Związki berkelu
098	Związki kalifornu
099	Związki einsteinu
100	Związki fermu
101	Związki mendelewu
102	Związki noblu
103	Związki lorensu
601	Węglowodory
	Węglowodory alifatyczne
	Węglowodory aromatyczne
	Węglowodory alicykliczne
	Wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne (WWA)
602	Chlorowcowęglowodory
	Chlorowcowęglowodory alifatyczne ¹
	Chlorowcowęglowodory aromatyczne ¹
	Chlorowcowęglowodory alicykliczne ¹
¹ Należy wstawić odpowiedni chlorowiec: chloro-, bromo- etc.	
603	Alkohole i ich pochodne
	Alkohole alifatyczne
	Alkohole aromatyczne
	Alkohole alicykliczne
	Alkanoloaminy
	Epoksy pochodne
	Etery
	Glikoloetery
Glikole i poliole	
604	Fenole i ich pochodne
	Chlorowcofenole i ich pochodne ¹
¹ Należy wstawić odpowiedni chlorowiec: chloro-, bromo- etc.	

605	Aldehydy i ich pochodne
	Aldehydy alifatyczne
	Aldehydy aromatyczne
	Aldehydy alicykliczne
	Acetale alifatyczne
	Acetale aromatyczne
	Acetale alicykliczne
606	Ketony i ich pochodne
	Ketony alifatyczne
	Ketony aromatyczne ¹
	Ketony alicykliczne
	¹ Łącznie z chinonami
607	Kwasy organiczne i ich pochodne
	Kwasy alifatyczne
	Kwasy chlorowcoalifatyczne ¹
	Kwasy aromatyczne
	Kwasy chlorowcoaromatyczne ¹
	Kwasy alicykliczne
	Kwasy chlorowcoalicykliczne ¹
	Bezwodniki alifatyczne
	Bezwodniki chlorowcoalifatyczne ¹
	Bezwodniki aromatyczne
	Bezwodniki chlorowcoaromatyczne ¹
	Bezwodniki alicykliczne
	Bezwodniki chlorowcoalicykliczne ¹
	Sole kwasów alifatycznych
	Sole kwasów chlorowcoalifatycznych ¹
	Sole kwasów aromatycznych
	Sole kwasów chlorowcoaromatycznych ¹
	Sole kwasów alicyklicznych
	Sole kwasów chlorowcoalicyklicznych ¹
	Estry kwasów alifatycznych
	Estry kwasów chlorowcoalifatycznych ¹
	Estry kwasów aromatycznych
	Estry kwasów chlorowcoaromatycznych ¹
	Estry kwasów alicyklicznych
	Estry kwasów chlorowcoalicyklicznych ¹
	Estry glikoloeterów
	Akrylany
	Metakrylany
	Laktony
	Halogenki acylowe

608	Nitryle i ich pochodne
609	Nitrozwiązki
610	Chloronitrozwiązki
611	Azo- i azoksywiązki
612	Aminy
	Aminy alifatyczne i ich pochodne
	Aminy aromatyczne i ich pochodne
	Aminy alicykliczne i ich pochodne
	Anilina i jej pochodne
	Benzydyna i jej pochodne
613	Zasady heterocykliczne i ich pochodne
	Benzoimidazol i jego pochodne
	Imidazol i jego pochodne
	Pyretroidy
	Chinolina i jej pochodne
	Triazyna i jej pochodne
	Triazol i jego pochodne
614	Glikozydy i alkaloidy
	Alkaloidy i ich pochodne
	Glikozydy i ich pochodne
615	Cyjaniany i izocyjaniany
	Cyjaniany
	Izocyjaniany
616	Amidy i ich pochodne
	Acetamid i jego pochodne
	Anilidy
617	Nadtlenki organiczne
647	Enzymy
648	Złożone węglowodory
	Ekstrakt kwaśny
	Ekstrakt alkaliczny
	Olej antracenyowy
	Pozostałość po ekstrakcji oleju antracenyowego
	Fracja oleju antracenyowego
	Olej karbolowy
	Pozostałość po ekstrakcji oleju karbolowego
	Ciecze węglowe po ekstrakcji ciełym rozpuszczalnikiem
	Ciecze węglowe, roztwory z ekstrakcji ciełym rozpuszczalnikiem
	Olej węglowy
	Smoła węglowa
Ekstrakt smoły węglowej	

Pozostałości stałe ze smoły węglowej
Koks (smoła węglowa) niskotemperaturowy, pak wysokotemperaturowy
Koks (smoła węglowa), pak węglowy wysokotemperaturowy
Koks (smoła węglowa), mieszany pak węglowy wysokotemperaturowy
Benzol surowy
Fenole surowe
Surowe zasady smołowe
Destylaty zasadowe
Destylaty fenolowe
Destylaty
Destylaty (węgiel), ekstrakt podstawowy z ekstrakcji ciekłym rozpuszczalnikiem
Destylaty (węgiel), hydrokrakowany ekstrakt rozpuszczalnikowy
Destylaty średnie (węgiel), hydrokrakowany ekstrakt węglowy, uwodorniony
Destylaty średnie (węgiel), hydrokrakowany ekstrakt węglowy
Pozostałości po ekstrakcji (węgiel), niskotemperaturowa alkaliczna smoła węglowa
Olej świeży
Oleje napędowe (paliwa Diesla), hydrokrakowany ekstrakt węglowy, uwodorniony
Paliwa lotnicze Jet, hydrokrakowany ekstrakt węglowy, uwodorniony
Benzyna, węgiel ekstrahowany rozpuszczalnikowo, frakcja naftowa hydrokrakowana
Produkty procesów termicznych
Ciężki olej antracenyowy
Redestylat ciężkiego oleju antracenyowego
Olej lekki
Pozostałości po ekstrakcji oleju lekkiego, wysokowrzące
Pozostałości po ekstrakcji oleju lekkiego, średniowrzące
Pozostałości po ekstrakcji oleju lekkiego, niskowrzące
Redestylat oleju lekkiego, wysokowrzący
Redestylat oleju lekkiego, średniowrzący
Redestylat oleju lekkiego, niskowrzący
Olej metylonaftalenowy
Pozostałość po ekstrakcji oleju metylonaftalenowego
Frakcja naftowa (węgiel), hydrokrakowany ekstrakt rozpuszczalnikowy
Olej naftalenowy
Pozostałość po ekstrakcji oleju naftalenowego
Redestylat oleju naftalenowego
Pak
Redestylat paku
Pozostałość pakowa
Pozostałość pakowa po obróbce cieplnej
Pozostałość pakowa, utleniona
Produkty pirolizy

	Redestylaty
	Pozostałości po ekstrakcji ciekłym rozpuszczalnikiem (węgiel)
	Smoła z węgla brunatnego
	Smoła z węgla brunatnego, niskotemperaturowa
	Olej smołowy, wysokowrzący
	Olej smołowy, średniowrzący
	Olej płuczkowy
	Pozostałość po ekstrakcji oleju płuczkowego
	Redestylat oleju płuczkowego
649	Złożone ropopochodne
	Ropa naftowa
	Gaz z ropy naftowej
	Niskowrząca frakcja benzynowa
	Niskowrząca modyfikowana frakcja benzynowa
	Niskowrząca benzyna z krakingu katalitycznego
	Niskowrząca benzyna z reformingu katalitycznego
	Niskowrząca benzyna z krakingu termicznego
	Niskowrząca frakcja naftowa obrabiana wodorem
	Niskowrząca benzyna — niespecyfikowana
	Frakcja naftowa z destylacji zachowawczej
	Frakcja naftowa — niespecyfikowana
	Olej gazowy z krakowania
	Olej gazowy — niespecyfikowany
	Olej opałowy ciężki
	Smar
	Nierafinowany lub średnio rafinowany olej bazowy
	Olej bazowy — niespecyfikowany
	Ekstrakt aromatyczny
	Ekstrakt aromatyczny (po obróbce)
	Szlam olejowy
	Gacz parafinowy
	Wazelina

Objaśnienia:

Główne nazwy rodzajowe utworzono poprzez:

- wskazanie w substancjach organicznych i nieorganicznych podstawowego pierwiastka, który charakteryzuje cząsteczkę i jej podstawowe właściwości; podobnie jak w numerze indeksowym pierwiastek jest wskazany przez jego liczbę atomową,
- wskazanie odpowiedniej grupy funkcyjnej substancji organicznej; podobnie jak w numerze indeksowym grupom substancji charakteryzowanych przez grupy funkcyjne przypisano numery od 601 do 649.

W niektórych przypadkach obok nazwy głównych grup podano nazwę podgrupy.

Sposób korzystania z tabeli:

Po ustaleniu, czy substancja należy do jednej czy do kilku grup lub podgrup wymienionych w tabeli, alternatywną nazwą rodzajową należy ustalić w następujący sposób:

1. Jeżeli nazwa grupy lub podgrupy wystarcza do scharakteryzowania pierwiastka lub grupy funkcyjnej określających charakter działania substancji, należy wybrać tę nazwę jako alternatywną nazwę rodzajową, np.:

- 1,4-dihydroksybenzen
grupa 604: fenole i ich pochodne
alternatywna nazwa rodzajowa: pochodne fenoli
- butan-1-ol
grupa 603: alkohole i ich pochodne
podgrupa: alkohole alifatyczne
alternatywna nazwa rodzajowa: alkohol alifatyczny
- 2-izopropoksyetanol
grupa 603: alkohole i ich pochodne
podgrupa: glikoloetery
alternatywna nazwa rodzajowa: glikoloeter
- akrylan metylu
grupa 607: kwasy organiczne i ich pochodne
podgrupa: akrylany
alternatywna nazwa rodzajowa: akrylan.

2. Jeżeli nazwa grupy lub podgrupy nie wystarcza do scharakteryzowania pierwiastka lub grupy funkcyjnej określających charakter działania substancji, alternatywna nazwa rodzajowa będzie kombinacją nazw odpowiednich różnych grup lub podgrup:

- chlorobenzen
grupa 602: chlorowcowęglowodory
podgrupa: chlorowcowęglowodory aromatyczne
grupa 017: związki chloru
alternatywna nazwa rodzajowa: chlorowęglowodór aromatyczny
- kwas 2,3,6-trichlorofenylooctowy
grupa 607: kwasy organiczne
podgrupa: kwasy chlorowcoaromatyczne
grupa 017: związki chloru
alternatywna nazwa rodzajowa: kwas chloroaromatyczny
- 1-chloro-1-nitropropan
grupa 610: chloronitrozwiązki
grupa 601: węglowodory
podgrupa: węglowodory alifatyczne
alternatywna nazwa rodzajowa: chloronitrowęglowodór alifatyczny
- ditiopirofosforan(V) tetrapropylu
grupa 015: związki fosforu
podgrupa: estry kwasu fosforowego(V)
grupa 016: związki siarki
alternatywna nazwa rodzajowa: ester kwasu tiofosforowego(V).

W przypadku niektórych pierwiastków, zwłaszcza metali, nazwa grupy lub podgrupy powinna zawierać określenia „organiczny” albo „nieorganiczny”, np.:

- dichlorek rtęci
grupa 080: związki rtęci
alternatywna nazwa rodzajowa: nieorganiczny związek rtęci
- octan baru
grupa 056: związki baru
alternatywna nazwa rodzajowa: organiczny związek baru
- azotan(III) etylu
grupa 007: związki azotu
podgrupa: azotany(III)
alternatywna nazwa rodzajowa: azotan(III) organiczny
- wodorosiarczan(IV) sodu
grupa 016: związki siarki
alternatywna nazwa rodzajowa: nieorganiczny związek siarki.

INFORMACJE WYMAGANE WE WNIOSKU DO INSPEKTORA O WYRAŻENIE ZGODY NA ZAMIESZCZENIE NA OZNAKOWANIU ALTERNATYWNEJ NAZWY RODZAJOWEJ

I. Informacje wymagane we wniosku do Inspektora o wyrażenie zgody na zamieszczenie na oznakowaniu alternatywnej nazwy rodzajowej w przypadku, gdy zgoda na zastosowanie alternatywnej nazwy rodzajowej nie została wydana w żadnym z państw, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 6 ustawy

Wniosek o zamieszczenie na oznakowaniu alternatywnej nazwy rodzajowej musi zawierać następujące informacje:

Nr CAS	Nr WE	Nazwa chemiczna zgodna z brzmieniem w wykazie lub zgodna z nomenklaturą międzynarodową oraz klasyfikacja substancji	Proponowana alternatywna nazwa rodzajowa
a)			
b)			
c)			

Jeżeli substancja nie występuje w wykazie, należy dołączyć informację (odnośniki bibliograficzne) wskazującą, że klasyfikacja bierze pod uwagę całą dostępną informację na temat właściwości substancji.

- 3) uzasadnienie zachowania poufności co do tożsamości substancji;
- 4) przeznaczenie lub nazwę handlową preparatu;
- 5) przeznaczenie lub nazwę handlową we wszystkich państwach, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 6, jeżeli są inne;
- 6) skład preparatu zgodnie z przepisami dotyczącymi sposobu sporządzania punktu 2 karty charakterystyki preparatu, określonymi w rozporządzeniu wydanym na podstawie przepisów, o których mowa w art. 5 ust. 5 ustawy;
- 7) klasyfikację preparatu pod względem zagrożeń dla zdrowia;
- 8) oznakowanie preparatu;
- 9) przewidywane zastosowania;
- 10) kartę charakterystyki preparatu;
- 11) oświadczenie, że w państwach, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 6 ustawy, na oznakowaniu lub w kartach charakterystyki nie została ujawniona tożsamość substancji.

Objaśnienia:

A. W celu uniknięcia składania wielokrotnych wniosków dotyczących tej samej substancji obecnej w różnych preparatach, złożenie jednego wniosku wystarcza, jeżeli takie preparaty:

- zawierają tę samą substancję niebezpieczną w takich samych stężeniach,
- mają taką samą klasyfikację i oznakowanie,

- 1) nazwę i dokładny adres, wraz z numerem telefonu osoby, która na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest odpowiedzialna za wprowadzenie preparatu do obrotu;
- 2) tożsamość substancji, co do której składany jest wniosek, jej klasyfikację oraz proponowaną alternatywną nazwę rodzajową, przedstawione w postaci tabeli określonej poniższym wzorem:

- mają takie samo przeznaczenie,
- we wszystkich takich preparatach należy zastosować taką samą alternatywną nazwę rodzajową.

B. Alternatywna nazwa rodzajowa musi być taka sama, jak nazwa użyta w punkcie 2 karty charakterystyki preparatu.

C. W przypadku preparatów importowanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z wnioskiem może wystąpić producent preparatu. W takim przypadku wniosek może zostać sporządzony w języku angielskim.

II. Informacje wymagane we wniosku do Inspektora o wyrażenie zgody na zamieszczenie na oznakowaniu alternatywnej nazwy rodzajowej w przypadku, gdy na zastosowanie alternatywnej nazwy rodzajowej została wydana zgoda w jednym z państw, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 6 ustawy

Wniosek o zamieszczenie na oznakowaniu alternatywnej nazwy rodzajowej musi zawierać następujące informacje:

- 1) nazwę i dokładny adres, wraz z numerem telefonu osoby, która na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest odpowiedzialna za wprowadzenie preparatu do obrotu;
- 2) kopię decyzji właściwego urzędu w jednym z państw, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 6 ustawy, o wydaniu zgody na zamieszczenie na oznakowaniu alternatywnej nazwy rodzajowej.